

Ramon, Valls, Matas i Joanmiquel Pla, els nous Premis Octubre de 2020

Ramon Ramon en la categoria de narrativa, Jordi Valls en poesia, Àlex Matas en assaig i Ferran Joanmiquel Pla han inscrit el seu nom en els històrics Premis Octubre que organitza l'editorial Tres i Quatre. Uns guardons sense sopar festiu però amb l'esperit intacte de projecció literària.

Per Xavier Aliaga / @xavialiaga

Els Premis Octubre d'aquest estrany i convuls any 2020, que arriben a l'edició 49a, poc menys per tant del mig segle d'existència, tenen nous guanyadors. Ramon Ramon (Catarroja, Horta Sud, 1970), un valuós poeta i dietarista, professionalment dedicat a la correcció en l'editorial Afers, és el nou guanyador del Premi Andròmina, amb l'obra *No sé què mor*, una continuació coherent, segons el jurat, de la seua producció dietarística anterior, combinació de reflexió filosòfica, cultural i política amb passatges d'experiència personal creuats de lirisme, fruit de la seua experiència poètica, en la qual també ha reeixit com un autor important.

El jurat, format per Borja Bagunyà, Manuel Baixauli, Margarida Casacuberta, Marina Porràs i Anna Punsoda, va destacar "la qualitat de l'escriptura i la profunditat de la reflexió assagística". Un llibre de "consolidació d'un projecte dietarístic", diuen en referència a les dues obres anteriors en aquesta línia, *Llum a l'atzucac* (Premi d'Assaig

Mancomunitat de la Ribera Alta 2017) i un llibre anterior, *Dins del camp d'herba* (2014).

En *No sé què mor*, el jurat explica que es combina "la reflexió abstracta amb l'experiència quotidiana", alhora que destaca "el domini que demostra, en el gènere dietarístic, per desplegar una narrativa personal i alhora col·lectiva".

En aquest nou dietari, Ramon Ramon inclou els escrits generats entre els anys 2017 i 2019, la qual cosa fa que apareguen en els fragments més polítics els fets d'octubre a Catalunya, entre altres esdeveniments del període. Així mateix, seguint la línia d'obres anteriors, l'autor fa referències culturals de tot tipus, apegades al present o intemporals.

No obstant això, el que li ha valgut el premi de narrativa amb una obra de perfil assagístic és la qualitat de la prosa, de gran volada literària, "especialment brillant", segons el jurat, quan s'endinsa en les experiències personals i l'exploració del dolor o les emocions. Fragments que es beneficien de l'experiència poètica de l'autor. Cal recordar que, entre més, Ramon Ramón és autor de *Simfonia per a un estat de coma* (2012), Premi de la Crítica dels Escriptors Valencians de l'any següent, un prodigiós combat de boxa amb la tradició clàssica: seixanta-nou sirventesos amb cent trenta-vuit rimes diferents. L'any 2016, el nou guanyador de l'Andròmina publicava un altre poemari important, *Els temps interromputs*, potser el més físic i visceral dels seus llibres.

Poesia des de l'espai exterior

Curiosament, el guanyador del Premi Vicent Andrés Estellés de Poesia, Jordi Valls Pozo, també és

un escriptor nascut el 1970, en el seu cas a Barcelona. El suggeridor títol de l'obra que ha merescut aquest guardó és *Pla 10 de l'espai exterior*, valorat per un jurat format per Anna Ballbona, Anna Gual, Jordi Marrugat, Ricard Mirabete i Pere Antoni Pons.

En l'acta, es destaca "la voluntat de construir una posició poètica que parteix de l'experimentació contemporània per crear un univers singular". El llibre estaria caracteritzat per "una atmosfera d'imatges vives i impactants, la crítica social des del joc i l'humor". En l'aspecte formal, *Pla 10 de l'espai exterior* combina les formes de poesia en prosa, els fragments teatrals i els segments més pròpiament lírics.

Jordi Valls Pozo és un poeta amb una nodrida producció prèvia, amb guardons com el Senyoriu d'Ausiàs March del 1999 per *Oratori* o el Jocs Florals de Barcelona de 2006 per *Violència gratuïta*. L'any 2019, va publicar l'excel·lent *Pollo*, un llibre de proses poètiques flamíger i corrosiu, però alhora amb substància filosòfica.

Assaig sobre el concepte de frontera

Pel que fa al Premi Joan Fuster d'Assaig, un altre guardó rellevant i amb un palmarès ben potent, el doctor en Teoria de la Literatura i Literatura Comparada Àlex Matas (Barcelona, 1975) inscriu el seu nom amb *Els marges dels marges: una geografia desplaçada*, una obra que va atraure l'atenció del jurat format per Sebastià Carratalà, Ferran Garcia-Oliver, Mariona Lladonosa, Antoni Martí Monterde i Joan Safont.

Segons el jurat, "es tracta d'un assaig que gira entorn del concepte de frontera, un tema que sempre ens dany i ens commou, fent ús de materials

contemporanis que, tot just, repensen territoris ambigus i problemàtics", en referència al trànsit de mercaderies i el desplaçament de persones.

El nou Premi Joan Fuster té una trajectòria d'abast estatal, que li ha valgut premis com el Caja Madrid i el Premi Internacional de la Crítica Literària "Amado Alonso". *Els marges dels marges: una geografia desplaçada* serà el seu primer llibre publicat en català, tot i que té nombrosos articles en la nostra llengua en revistes com *L'Espill* i *Afers*.

Genocidi lingüístic

Finalment, el recuperat Premi de Teatre dels Octubre, que des de fa quatre edicions porta el nom de Pere Capellà, va anar a parar al dramaturg Ferran Joanmiquel Pla (Girona, 1975), amb l'obra *Tots els colors del blanc*, un text que va ser guardonat per un jurat format per Cristina Clemente, Francesc Foguet, Andreu Gomila i Aina Tur.

El tribunal va valorar el valor metafòric-simbòlic del text, que aborda la temàtica del genocidi lingüístic a través d'un poble imaginari i una llengua de la qual sols resta una única parlant, el personatge Nit de Vent. A banda del valor metafòric del text, el jurat va valorar la qualitat literària i teatral de l'obra, a banda de l'encertada construcció de personatges i la manera de reflectir la lluita entre tradició i modernitat.

A aquesta edició dels Octubre s'han presentat un total de 259 obres, una quantitat una mica superior a la de l'edició anterior. Enguany, a causa de la pandèmia, s'ha cancel·lat el tradicional sopar. Així i tot, els guardons conserven intacta la vocació de projecció cultural que ha marcat aquest mig segle. ●

D'esquerra a dreta, Ramon Ramon, Jordi Valls Pozo i Àlex Matas.